

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

ПАРЛАМЕНТАРНА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ

РЕЗОЛЮЦИЯ ⁽¹⁾

относно осъществяване на засилено партньорство между ЕС и източноевропейските страни партньори чрез Европейския инструмент за съседство за 2014—2020 г.

(2015/С 315/01)

ПАРЛАМЕНТАРНАТА АСАМБЛЕЯ ЕВРОНЕСТ,

- като взе предвид учредителния акт на Парламентарната асамблея Евронест от 3 май 2011 г.,
  - като взе предвид съвместната декларация от срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена на 28 и 29 ноември 2013 г. във Вилнюс,
  - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 12 март 2014 г. относно оценката и определянето на приоритетите за отношенията на ЕС с държавите от Източното партньорство ⁽²⁾,
  - като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 20 март 2013 г., озаглавено „Европейска политика за съседство: полагане на усилия за засилено партньорство“,
  - като взе предвид законодателната резолюция на Европейския парламент от 11 декември 2013 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски инструмент за съседство ⁽³⁾,
  - като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 23 октомври 2013 г., озаглавена „Европейска политика за съседство: към укрепване на партньорството. Позиция на Европейския парламент по докладите за 2012 г.“ ⁽⁴⁾,
  - като взе предвид резолюциите на Европейския парламент относно прегледа на европейската политика за съседство и нейното източно измерение, както и резолюциите относно Република Армения, Република Азербайджан, Република Беларус, Грузия, Република Молдова и Украйна,
  - като взе предвид съвместното изявление на Европейския съюз и Република Армения, договорено на 29 ноември 2013 г. във Вилнюс от заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и министъра на външните работи и политиката за сигурност на Армения Едуард Налбандян,
- А. като има предвид, че Източното партньорство е създадено през 2009 г. като съвместно усилие на Европейския съюз и неговите източноевропейски партньори с цел ускоряване на тяхното политическо асоцииране и икономическата им интеграция на основата на взаимни интереси, ангажименти, отговорност и съвместна ангажираност;
- Б. като има предвид, че държавите, които участват в Източното партньорство, са сключили взаимни ангажименти за зачитане на основните ценности, демокрацията, спазването на правата на човека, принципите на правовата държава, доброто управление и принципите на пазарна икономика и устойчиво развитие;

⁽¹⁾ Приета на 17 март 2015 г. в Ереван, Армения.

⁽²⁾ Приети текстове, P7_TA(2014)0229.

⁽³⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0567.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0446.

- В. като има предвид, че срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена през ноември 2013 г. във Вилнюс, завърши с редица постижения, нови споразумения и напредък към установяване на по-тесни връзки, но също така беше белязана от решенията на някои страни партньори да не участват в споразуменията за асоцииране с ЕС, въпреки успешното приключване на преговорите;
- Г. като има предвид, че решението на тогавашния президент на Украйна на срещата на високо равнище във Вилнюс предизвика масови протести на площад „Майдан“, които бяха последвани от драматична верига от събития в страната през цялата 2014 година – по-специално, вълната от демонстрации доведе до смъртта на стотици украинци през февруари, до незаконно анексиране на Крим от Русия през март и от пролетта насам – до нова ескалация на конфликта в Източна Украйна с пряко военно присъствие на Руската федерация и подкрепа от нейна страна за сепаратистките сили, причинили над 6 000 смъртни случая;
- Д. като има предвид, че ЕС от една страна и Грузия, Молдова и Украйна, от друга, са подписали, а впоследствие и ратифицирали двустранни споразумения за асоцииране, включително и задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия (СА/ЗВССТ), независимо от прекия политически, военен и икономически натиск, упражняван от страна на Руската федерация;
- Е. като има предвид, че ЕС и Беларус започнаха преговори за облекчаване на визовия режим и споразумения за обратно приемане, като по този начин се създадоха условия за насърчаване на контактите между хората; като има предвид въпреки това, че възобновяването на политическия и икономическия диалог между ЕС и Беларус ще зависи от безусловното освобождаване на всички останали политически затворници в Беларус и пълното възстановяване на техните политически и граждански права;
- Ж. като има предвид, че всички страни партньори с изключение на Беларус са изправени пред сепаратизъм и териториални спорове, в които Русия участва пряко или упражнява значително влияние;
- З. като има предвид, че на територията на Грузия и Молдова са установени незаконни сепаратистки режими; като има предвид, че Кримският полуостров в Украйна беше анексиран от Русия и че в Югоизточна Украйна продължават въоръжените сблъсъци между сепаратистите и официалните сили на Киев;
- И. като има предвид, че достъпът до пазара на ЕС, както и до този на съседните страни от евроазиатския регион и по-специално на Русия, е от ключово значение за страните партньори и техните икономики; като има предвид, че някои промишлени сектори на страните партньори са все още зависими от производствени вериги, наследени от бившия Съветски съюз, поради което те са икономически свързани с Руската федерация; като има предвид, че разширяването на митническия съюз на Руската федерация, Казахстан и Беларус с други страни партньори и Евразийският икономически съюз не следва да се разглеждат като проекти, конкуриращи се с икономическия компонент на Източното партньорство, при условие че страните партньори имат право свободно да избират към кои организации да се присъединят; като има предвид, че следва да се положат усилия, за да се подобри сътрудничеството и двата икономически района да станат съвместими, така че държавите от Източното партньорство да могат да разгърнат изцяло своя потенциал;
- Й. като има предвид, че ЕС въведе ограничителни мерки срещу Русия през април и юли 2014 г. и ги засили през септември 2014 г. с цел да се насърчи промяна на водения от Русия курс на авантюристични агресивни действия, нарушаващи суверенитета и териториалната цялост на Украйна и дестабилизиращи източната ѝ част;
- К. като има предвид, че през август 2014 г., в отговор на ограничителните мерки на ЕС и подписването на споразумения за асоцииране, Русия реши да наложи ембарго на някои селскостопански и хранителни продукти с произход от ЕС, други западни държави и някои страни партньори;
- Л. като има предвид, че 2014 г. беше първата година от подновената програмна и финансова рамка за прилагане на европейската политика за съседство на ЕС и нейното специфично източно измерение до 2020 г.;

Надграждане на първите постижения на Източното партньорство за откриване на нови перспективи за периода 2014—2020 г.

1. подчертава, че от създаването си през 2009 г. Източното партньорство донесе редица конкретни и осезаеми резултати, които са от взаимна полза за дружествата от ЕС и страните партньори и са отразени в множество споразумения на различни равнища на политическо, икономическо и културно сътрудничество, които имат широк потенциал за подобрене, при условие че се ползват с достатъчна подкрепа от страна на всички заинтересовани страни;

2. приветства факта, че участниците в срещата на високо равнище във Вилнюс потвърдиха своя основополагащ ангажимент към принципите на Източното партньорство, а именно, на първо място, принципите на правовата държава, зачитането на правата на човека и основните свободи и демокрацията; подчертава, че тези принципи трябва да бъдат спазвани;
3. споделя мнението на участниците в срещата на високо равнище във Вилнюс, че всеки партньор следва да може свободно да упражнява своя суверенен избор относно обхвата на амбициите и целите, които се стреми да постигне в отношенията си с ЕС и в рамките на Източното партньорство, в съответствие с принципа на диференциация; в тази връзка припомня, че Източното партньорство е проект с доброволно участие, който зачита суверенния избор на участващите държави и прави отношенията им по-интензивни, и че това следва да бъде от полза за тях, а и за цяла Европа, по отношение на стабилността и благоденствието в региона;
4. приветства подписването на споразумения за асоцииране, включително задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия, между ЕС и Украйна, Молдова и Грузия; призовава за бързо ратифициране на тези споразумения от държавите – членки на ЕС; подчертава значението на прилагането на всички части на споразуменията и приемането на съответни реформи във всички относими области, с цел да се избегне социалният и екологичен дъмпинг; призовава всички страни да продължат задачата за реформи в съответствие с програмата за асоцииране и призовава Европейската комисия и държавите – членки на ЕС да предложат съдействие за справяне с тези реформи; насърчава държавите – членки на ЕС да споделят своя богат опит в процеса на установяване на демократични режими и реформи, основани на зачитането на основните ценности и принципите на правовата държава, особено онези държави членки, които могат да се позоват както на своя опит с интеграцията в ЕС, така и на своите близки отношения със страните партньори; призовава правителствата на страните партньори, ратифицирали споразумения за асоцииране с ЕС, включително задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия, да организират публични разисквания и информационни кампании, включително на местно равнище, с активното участие на организации на гражданското общество, в т.ч. националните платформи на Форум на гражданското общество, тъй като подробното разбиране на съдържанието и въздействието на споразуменията е от решаващо значение за техния успех;
5. осъжда пряката и непряката военна агресия на Русия в Източна Украйна и незаконното анексиране на Крим като реакция на суверенния избор на Украйна да постигне напредък по пътя на европейската перспектива; призовава Руската федерация да зачита международно признатия суверенитет на Украйна, да оттегли своите военни части, да прекрати подкрепата за сепаратистките сили в Източна Украйна и да спазва множеството международни, многостранни и двустранни договори, включително Устава на ООН, Заключителния акт от Хелзинки и Меморандума от Будапеща от 1994 г., които призовават за дипломатически решения на всички кризи, както и за избягване на всички форми на въоръжено нападение или намеса в други държави; призовава Русия да прекрати информационната война, насочени към подбуждане на етническа ненавист между руснаци и украинци; изисква пълно сътрудничество от всички страни във връзка с разследването на свалянето на самолета, изпълняващ полет MH17, и подчертава, че отговорните лица трябва да бъдат подведени под съдебна отговорност; също така осъжда ограниченията върху търговията, наложени от Русия на ЕС и няколко страни партньори; подкрепя ограничителните мерки на ЕС срещу Русия и настоява за тяхното запазване, докато Русия не спази договореностите от Минск или заеме конструктивна позиция по отношение на постигането на мирно решение на конфликта в Източна Украйна; осъжда незаконните, несъответстващи на конституцията и нелегитимни избори, проведени в контролираните от сепаратистите райони на Донецк и Луганск и признати от Русия, които представляват заплаха за целостта на Украйна и са пречка за мирния процес; настоятелно призовава руските органи да освободят незабавно Надя Савченко, която беше отвлечена и е незаконно задържана в Русия;
6. осъжда подписването на 24 ноември 2014 г. на договор за съюз и стратегическо партньорство между Руската федерация и Абхазия, както и намерението на Русия през 2015 г. да подпише договор за по-близки отношения с отцепническата област Цхинвали; подчертава, че тези действия представляват сериозна заплаха за стабилността и сигурността в региона, пораждаат значителни рискове за усилията за нормализиране на отношенията между Грузия и Руската федерация и подкопават международните преговори в Женева; призовава Руската федерация да зачита основните принципи на международното право и териториалната цялост на Грузия и да спазва споразумението за прекратяване на огъня между Грузия и Русия от 2008 г.;
7. подчертава, че ЕС носи отговорност за ясното определяне на перспективите, които желае да предложи в отговор на амбициите и европейската перспектива на страните партньори; изразява съжаление относно факта, че досега Русия е възприемала тези амбиции и Източното партньорство единствено като заплаха за своите геополитически сфери на влияние; посочва, че Митническият съюз и Договорът за Евразийския икономически съюз, който влезе в сила през януари 2015 г., включват проект за икономическа интеграция между техните членове, която не е съвместима със споразуменията за асоцииране и търговските им компоненти (ЗВССТ); призовава Руската федерация да се въздържа от икономически натиск и заплахи за сигурността и енергоснабдяването и да зачита правото на своите съседи да избират свободно политическата и икономическата си съдба; отново отправя призива си към Руската федерация за постигане на мирно разрешаване на конфликтите на масата за преговори;

8. счита, че създаването на Митническия съюз и Договорът за Евразийския икономически съюз, вдъхновен от идеалите на Европейския съюз и влязъл в сила през януари 2015 г., може да са само от полза за участващите страни, доколкото Руската федерация се въздържа да принуждава държавите да се присъединят посредством икономически натиск и заплахи за сигурността и енергоснабдяването и позволява на своите съседи да избират свободно политическата и икономическата си съдба; отбелязва, че новите структури не са съвместими със споразуменията за асоцииране и задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия, и подчертава необходимостта да се намерят насоки за сътрудничество и комуникация в бъдеще, тъй като във всички случаи търговията и добрите отношения между държавите от двете страни ще трябва да бъдат гарантирани;
9. отбелязва потенциала на ЕИС да служи като стимул за по-голямо сътрудничество с онези държави, на които все още предстои да подпишат споразумения за асоцииране с ЕС, и призовава за подновяване на усилията за контакт с тях;
10. счита, че срещата на високо равнище на Източното партньорство, която ще се проведе през май 2015 г. в Рига, следва да отбележи едно укрепване на Източното партньорство, характеризиращо се със засилени политически и икономически връзки между ЕС и страните партньори, както и задълбочени и подобрени двустранни и многостранни отношения между всички партньори; призовава ЕС и страните партньори да запазят последователност в стремежа си да постигнат първоначалната визия на Източното партньорство, докато поставят акцент върху осъществяването на реформите, които предизвикват промени в обществата и укрепват връзките между техните народи;
11. идентифицира политическото асоцииране, демократичните реформи, правата на човека и основните свободи, повишаването на капацитета на публичните институции и независимостта на съдебната система, борбата срещу корупцията, укрепването на енергийната сигурност и контактите между хората, както и сътрудничеството в областта на образованието като ключови приоритетни области, в които ЕС и неговите партньори следва да положат повече усилия и да осигурят резултати на срещата в Рига;
12. призовава ЕС да установи незабавно безвизов режим за краткосрочни пътувания с тези страни партньори, които са се ангажирали с планове за действие за либерализиране на визовия режим и са ги осъществили, при положение че са изпълнили условията; подчертава, че е важно да бъдат започнати планове за действие за либерализиране на визовия режим с тези страни партньори, които са отбелязали напредък в прилагането на споразуменията с ЕС за облекчаване на визовия режим и за обратно приемане; подчертава значението на сътрудничеството в областта на визовите режими и партньорствата за мобилност като средство за сближаване на обществата и за разпространяване сред гражданите на чувство на принадлежност към една и съща общност на ценности;
13. подчертава, че предпоставки за по-тесните отношения между ЕС и страните партньори ще бъдат постигането на осезаеми резултати от демократичните реформи и качеството на принципите на правовата държава, както и положителното развитие в управлението на държавните институции и в сферите на политическия живот и съдебната система; в тази връзка отбелязва, че за съжаление са налице тенденции на конфронтация между правителството и опозицията в някои от страните партньори; настоятелно призовава правителствата да се въздържат от политическо отмъщение и избирателно правосъдие и да обърнат надлежно внимание на конкретните опасения, които бяха изразени от Европейския парламент, от Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) и от други международни институции;
14. препоръчва на ЕС и на страните партньори да развият по-стратегически и ориентиран към постигане на резултати подход в програмите, които разработват и изпълняват съвместно; счита, че министерските срещи следва да бъдат мястото, където се обсъждат стратегиите за секторно сътрудничество, както и че платформите на Източното партньорство и техните експертни работни групи следва да бъдат по-активни в предлагането, изготвянето и преразглеждането на тези стратегии;
15. подчертава значението на активизирането на програмите за сътрудничество и програмите за обмен, насочени към младите хора, студентите, учените и научните изследователи в рамките на Източното партньорство; отбелязва със задоволство, че новите програми на ЕС в тези области, а именно програмата „Еразъм +“ и действията „Мария Склодовска-Кюри“, които са част от Рамковата програма за научни изследвания „Хоризонт 2020“, предлагат повече възможности за увеличаване на мобилността на научните изследователи и стипендиите за младите хора в страните партньори; приветства успеха на първите по рода си сесии на „Евронестскола“ и форума на младите лидери от Източното партньорство, състояли се през 2013 и 2014 г., и препоръчва сесии от този вид да се организират редовно; освен това насърча въвеждането на съвместни схеми за безвъзмездна помощ за културното развитие и за съвместни културни мероприятия и предлага издаването на съвместна месечна брошура, публикувана на английски език и на езиките на страните партньори, която пряко да информира местните жители в страните партньори относно Европейския съюз и европейската мисъл и да предоставя ясна информация относно отношенията на тези страни партньори с ЕС;

Постигането на целите на Източното партньорство чрез прилагането на новия Европейски инструмент за съседство за периода 2014—2020 г.

16. приветства приемането на Европейския инструмент за съседство (ЕИС) за периода 2014—2020 г., при пълно отчитане на източното измерение на европейската политика за съседство, което следва да доведе до конкретни и видими подобрения за засегнатото население;
17. изразява съжаление във връзка със съществените съкращения на бюджета за ЕИС в сравнение с първоначалното предложение на Комисията; призовава за засилен диалог с члена на Комисията, отговарящ за европейската политика за съседство, с оглед осигуряване на най-ефективното използване на ограничените ресурси; счита, че следва да се запази балансът между източната и южната част на ЕИС, при което 40 % от общите разпределени средства за сътрудничество отиват за източния регион; призовава Комисията да окаже помощ на страните партньори за укрепване на техния административен капацитет, така че те да се възползват пълноценно от възможностите за финансиране по линия на ЕИС;
18. отбелязва необходимостта от по-балансирано разпределение на средствата между страните партньори, като същевременно се отчита нуждата от внасяне на по-добри предложения за проекти от страна на източните партньори; счита, че е от основно значение Комисията и правителствата партньори да насърчават и подкрепят повече местни участници по отношение на кандидатстването и получаването на подкрепа от ЕИС за техни проекти;
19. подчертава значението на принципите на ангажираност и взаимна отчетност при програмирането и изпълнението на програмите по страни в рамките на ЕИС; счита, че успехът отчасти е свързан с договорени и взаимно обвързващи ангажименти между ЕС и страните партньори;
20. препоръчва да бъдат положени по-големи усилия, за разлика от периода 2007—2013 г., за подпомагане на страните партньори действително да прилагат нововъведеното законодателство и да консолидират реформите, необходими за укрепване на демокрацията и върховенството на закона в съответствие с правото и стандартите на ЕС; припомня необходимостта от постигане на надеждни резултати при това изпълнение, преди помощта от ЕС да бъде увеличена;
21. призовава Комисията и страните партньори да установят ограничен брой приоритети в рамките на националните планове за действие и многостранните регионални програми за периода 2014—2015 г., с цел максимално увеличаване на тяхното въздействие и постигане на осезаеми и измерими резултати;
22. настоятелно призовава Комисията да изготви всеобхватна стратегия за отношения с Беларус, която има за цел насърчането на взаимно разбирателство и модернизацията и демократизацията на страната; счита, че една такава стратегия следва да включва приоритетни области за реформи в Беларус с цел подобряване на отношенията и ефективно сътрудничество в рамките на ЕПС и следва да се основава на принципа „повече за повече“;
23. отчита като положителни разпоредбите, които се отнасят до прилагането на ЕИС и които се основават на индивидуализиран подход, базиран на стимули; счита, че те са надлежно обусловени от принципа „повече за повече“, който досега се е проявил само в ограничена степен; подчертава, че принципът „повече за повече“ предполага също и принцип „по-малко за по-малко“, който следва да се прилага надлежно, ако засегнатите държави не са склонни да предприемат необходимите реформи; счита обаче, че регионалната перспектива следва да се запази, по-специално чрез засилване на многостранните контакти, както и проекти и платформи за трансгранично сътрудничество; в тази връзка приветства факта, че 10 % от бюджета на ЕИС ще бъдат разпределени чрез „многонационални рамкови програми“ за тези страни партньори, които показват напредък по отношение на установяването и укрепването на стабилна и устойчива демокрация и при изпълнението на договорените реформи, които допринасят за тази цел;
24. отбелязва със задоволство, че разпределените финансови средства по линия на ЕИС за отделните национални планове за действие ще подлежат на промяна в размер до 20 %, което също оставя възможност за по-голямо диференциране при прилагането на ЕИС;
25. препоръчва усилията на страните партньори в посока сближаване със законодателството и стандартите на ЕС да бъдат придружени от пропорционална техническа помощ от страна на ЕС, за да се гарантира плавното и постепенното възприемане на всички съответни части на достиженията на правото на ЕС и за постигането на конкретни, видими ползи за икономиките и населението;

26. подчертава, че е необходимо помощта от ЕС също така да бъде насочена към преодоляването на регионалните икономически и социални различия в рамките на страните партньори, тъй като проектите твърде често са съсредоточени в един регион или в столицата, докато хората в по-отдалечени райони не се възползват от тези проекти и остават в голяма степен незапознати с достойнствата на процеса на интеграция в ЕС;
  27. призовава ЕС и неговите държави членки да прилагат политики на сътрудничество и подкрепа по отношение на страните партньори по съгласуван и ефективен начин и в координация с други международни и национални донори; настоятелно ги насърчава да програмират съвместно действията и проектите в страните партньори; призовава за засилена координация и полезни взаимодействия между проекти, финансирани по линия на ЕИС, и други финансирани от ЕС инструменти и програми на ЕС, в които могат да участват страните от Източното партньорство, като в същото време подчертава, че установените формати като например конференции „донори/инвеститори“, работни групи, комуникация между делегациите на ЕС и посолствата на държавите членки по места и др., не следва да губят от поглед договорените цели на политиката;
  28. подчертава значителната роля, която играе гражданското общество, като допринася за политическия диалог и за процеса на демократични реформи в страните партньори; препоръчва политическият ангажимент на ЕС към гражданското общество в страните партньори да бъде отразен в програмирането по ЕИС;
  29. призовава парламентите на страните от Източното партньорство да участват в дискусиата и да повишат обществената осведоменост относно текущите процеси и основните постижения в рамките на новия Европейски инструмент за съседство за периода 2014—2020 г. във връзка с повишаване на видимостта на програмите на ЕС в техните страни;
  30. възлага на своите съпредседатели да предадат настоящата резолюция на председателя на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на члена на Комисията, отговарящ за европейската политика за съседство и преговорите за разширяване, на Европейската служба за външна дейност, на правителствата и парламентите на държавите – членки на ЕС и на източноевропейските партньори.
-